10055 - Ehli beyt kimdirler

Soru

Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in Ehli beyti/ev halkı kimdir?
Sakaleyn hadisinde Fatima, Ali, Hasan ve Hüseyn ehlibeyttendir.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Alimler, Ehl-i beyt tanımında bir takım görüş bildirmişlerdir, bazıları: Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in Ehli beyti: Eşleri, zürriyeti, Haşimoğulları, Abdulmuttalip oğulları ve azadlılarıdır. Diğer görüşe göre: Peygamberin eşleri ehlibeyten olmadıklarını söylemişlerdir. Bazılarına göre: Kureyş kabilesidir. Bazıları da ümmetinden takva sahibi olanlardır. Bir görüşe göre de: Muhammed sallallahu aleyhi vesellem'in ümmeti olduğunu söylemişlerdir.

Tercihli görüşe göre Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in eşleri ehlibeytin içine dahildirler. Çünkü yüce Allah Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in eşleri ne örtünmeleri için emrederken şöyle buyurmuştur: "….. Ey Peygamberin ev halkı! Allah, sizden ancak günah kirini gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor."[1]

Bir diğer ayette de melekler, İbrahim alehisselam'ın eşi Sara'ya şöyle hitap etmişlerdi: "Melekler, "Allah'ın emrine mi şaşıyorsun? Allah'ın rahmeti ve bereketi size olsun ey (peygamber ocağının) ev halkı! Şüphesiz O, övülmeye lâyıktır, şanı yücedir." dediler.[2]Başka bir ayette de Lut'un eşi ile ilgili istisna: " Lût'un ailesi başka (Onlar suçlu değillerdir). Lût'un karısı dışında onların hepsini kurtaracağız. Biz, onun geride kalanlardan olmasını takdir ettik."[3]

İmam Ahmed'den gelen bir görüşe göre, aynı şekilde İmam Şafii'in görüşüne göre Muttalip ev halkı Ehl-i beyt'tendir. İmam ebu Hanife ve İmam Malik'e göre Ehli beytten değiller.

Abdulmuttalip oğulları konusundaki tercihli görüş ise Ehl-i beyt'ten olduklarıdır. Bu konuda ki kanıt ise: Cubeyr bin Mut'im Radiyallahu anhu şöyle dedi: " Ben ve Osman bin Affan Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'e yürüdük ve dedik ki: Ey Allah'ın resulü! Muttalip oğullarında verdiniz ancak bize bir şey vermediniz. Biz ve onlar sana aynı derecede yakınız?! Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle cevap verdi: Ancak Muttalip oğulları ve Haşimoğulları tek şeydir."[4]

Böylece Abdulmenafın oğlu Haşim'in oğulları veAbdulmuttalib'in oğullar Ali, Abbas, Cafer, Akil, Haris'in ev halkı da Ehl-i beytten sayılır.

Bu konuda bir hadis rivayet edilmiştir: Zeyd bin ErkamRadiyallahu anhu şöyle dedi:Birgün Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem Mekke ile Medine arasındaki Hum suyu başında ayağa kalkarak bize bir konuşma yaptı. Allah'a hamd ü senâdan sonra bize şöyle öğüt verdi ve şöyle devam etti:

"Ey insanlar! Ben de bir insanım. Yakında Rabbimin elçisi bana da gelecek ve ben onun dâvetine uyup gideceğim. Size iki önemli şey bırakıyorum. Biri, insanı doğruya götüren bir rehber ve nur olan Allah'ın Kitâbı Kur'an'dır. Ona yapışın ve sımsıkı sarılın!" buyurdu.-Kur'an'a sarılma ve ona bağlanma konusunda tavsiyelerde bulundu- Sonra sözüne şöyle devam etti:

"Size bir de Ehl-i beyt'imi bırakıyorum. Allah'dan korkun da Ehl-i beyt'ime saygılı davranın! Allah'dan korkun ve Ehl-i Beyt'ime saygılı davranın!." buyurdu.

Husayn İbni Sebre tekrar söze girdi ve: "-Ey Zeyd! Peygamber'in Ehl-i Beyt'i kimdir? Hanımları da Ehl-i Beyt'inden değil midir?" diye sordu.

Zeyd dedi ki: "-Hanımları da Ehl-i Beyt'indendir. Fakat onun asıl Ehl-i Beyt'i, kendisinden sonra da sadaka almaları haram olanlardır."

Husayn: -Sadaka almaları haram olanlar kimlerdir? diye sordu.

Zeyd: -Ali'nin ailesi, Akîl'in ailesi, Ca'fer'in ailesi ve Abbas'ın ailesidir, dedi. Husayn: -Bunların hepsine sadaka almak haram mıdır? diye sorunca Zeyd ibni Erkam: -Evet, cevabını verdi. [5]

Azadlılar ise Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in azadlısı Mihran'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle dedi:" Bizler Muhammed Ehl-i beyti olarak bize sadaka helal olmaz kavmin azadlılarıda onlardandır" [6]

Sonuç olarak Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem ehli beyti: Eşleri, Haşimoğulları, Abdulmuttalipoğulları ve azadlılarından oluşmaktadır.

En doğrusunu Allah bilir.

---

[1] Ahzap 33

[2] Hud 73

[3] Hicr 59-60

[4] Buhari 2907, Nesai 4067

[5] İmam Ahmed 18464

[6] İmam Ahmed 15152